

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 2CoCsp/1/2023  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322202014  
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jahnová  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1322202014.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Jahbovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej, v spore žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska č. 5, IČO 35 724 803, zastúpený Remedium legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: D. E. Ň., F. XX. X. XXXX, Q. H. T., T. X T., o zaplatenie 6 911,29 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č. k. 65Csp/31/2022-55 zo dňa 9.3.2023, takto

### rozhodol:

I: Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k. 65Csp/31/2022-55 zo dňa 9.3.2023 potvrdzuje.

II: Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj súd prvej inštancie) rozsudkom č. k. 65Csp/31/2022-55 zo dňa 9.3.2023 zamietol žalobu, ktorou si žalobca proti žalovanému uplatnil zaplatenie istiny 6 911,29 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6 587,89 eur od 10.11.2021 do zaplatenia. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalovaný ako dlžník uzavrel dňa 10.12.2014 s Tatra bankou, a.s., ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 13 050,- eur pri ročnej úrokovej sadzbe 9,90 % a RPMN 10,29 %. Tento úver sa žalovaný zaviazal splatiť v pravidelných 84 mesačných splátkach po 216,90 eur splatných vždy k 20. dňu mesiaca, a to až do celkovej čiastky úveru 18 133,20 eur, pričom termín splatnosti prvej splátky bol stanovený najbližší termín splatnosti mesačnej anuitnej splátky nasledujúci po dni poskytnutia (čerpania) úveru (v danom prípade 20. decembra 2014) a termín konečnej splatnosti úveru bol určený 84 mesiacov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky (v danom prípade 20. novembra 2021). V čl. VI ods. 1 tejto zmluvy bolo dohodnuté, že veriteľ má právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti celého úveru, ak je dlžník v omeškaní s riadnym plnením ktorejkoľvek splátky úveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Žalovaný počnúc mesiacom január 2019 prestal úverové splátky uhrádzať. Posledná úhrada zo strany žalovaného v prospech veriteľa bola vykonaná dňa 21. 12. 2018. Veriteľ listom z 20.3.2019 vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na omeškaných splátkach, a to v dodatočnej lehote 5 dní, inak bude žiadať o zaplatenie celého úveru naraz. Žalovaný na výzvu platbou nereagoval a veriteľ dňa 23. 4. 2019 využil právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého úveru, čo žalovanému oznámil listom z 23. 4. 2019, ktorým ho zároveň vyzval na úhradu celého dlhu. Žalovaný úverový dlh nezaplatil. Podľa výpisu z úverového účtu žalovaný čerpal peňažné prostriedky dňa 10. 12. 2014 vo výške 13 050 eur. Veriteľovi postupnými platbami uhradil 10 568,17 eur, z ktorej suma 6 462,11 eur bola započítaná na istinu, suma 3 975,08 eur na zmluvné úroky, suma 0,48 eur na úroky z omeškania a suma 130,50

eur na poplatky. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9. 11. 2021 veriteľ ako postupca previedol predmetnú pohľadávku na žalobkyňu ako postupníka. Veriteľ oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky listom zo dňa 12. 11. 2021. Ku dňu postúpenia pohľadávky 9. 11. 2021 predstavoval zostatok nezaplatenej pohľadávky veriteľa spolu istinu 6 911,29 eur, ktorá je súčtom nesplatenej istiny úveru 6 587,89 eur, zmluvných úrokov 280,24 eur, vyčíslených úrokov z omeškania 25,16 eur a poplatkov 18 eur.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 497, § 504, § 503 odsek 1, 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a podľa ustanovenia § 524 odsek 1, 2, § 565, § 53 odsek 9, § 54a, § 100, §101, § 103 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že žalovaný úver riadne a včas nesplácal, preto veriteľovi vzniklo právo po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za január 2019 (t. j. po uplynutí troch mesiacov od 21. 1. 2019, čiže od 21. 4. 2019) a pokým nenastala splatnosť najbližšej nasledujúcej splátky (t. j. do 20.5. 2019), za súčasného upozornenia žalovaného na možnosť uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky (listom z 20.3.2019), vyhlásiť mimoriadnu (okamžitú) splatnosť celého úveru právnym úkonom zo dňa 23. apríla 2019. Realizáciou tohto právneho úkonu veriteľom žalovaný stratil výhodu splácať úver v mesačných splátkach a veriteľovi vzniklo právo žiadať od žalovaného zaplatenie celej pohľadávky 6 911,29 eur naraz. Keďže na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi veriteľom Tatra bankou, a. s., a žalobkyňou bola žalobou uplatnená pohľadávka proti žalovanému postúpená žalobkyni, a to po splnení podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, pretože žalovaný aj napriek písomnej výzve veriteľa (banky) z 23. 4. 2019 zostal nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 dní, a súčet všetkých omeškaní žalovaného s plnením dlhu presiahol ku dňu postúpenia dobu jeden rok, predmetná pohľadávka patrí žalobkyni. Žalobkyni ako nositeľke hmotnoprávneho oprávnenia v konaní svedčí aktívna vecná legitímácia. Ďalej súd prvej inštancie argumentoval, že novelou Občianskeho zákonníka, vykonanou zákonom č. 343/2018 Z. z., bolo do jeho obsahu s účinnosťou od 5. 12. 2018 zavedené ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, na základe ktorého sa súdu ukladá obligatórna povinnosť prihliadnuť na premlčanie práva zo spotrebiteľskej zmluvy a premlčané právo nepriznať. Povinnosť dlžníka zaplatiť jednotlivé splátky spotrebiteľského úveru sa stáva splatnou v deň ich dohodnutej splatnosti, t. j. v danom prípade vždy k 20. dňu toho-ktorého mesiaca. Povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi celú pohľadávku, zosplatenú pre porušenie jeho povinnosti splácať mesačné splátky úveru riadne a včas, sa stáva splatnou odo dňa splatnosti nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie poukázal na to, že k riešeniu právnej otázky, kedy nastáva splatnosť celého dlhu zosplateného pre nezaplatenie niektorej splátky v spotrebiteľských veciach a od ktorého momentu začína plynúť premlčacia lehota, recentná rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít zaujala právny záver, v zmysle ktorého sa ustanovenia o premlčaní práva dodávateľa na zaplatenie celej pohľadávky pri strate výhody splátok majú aplikovať teleologicky so zreteľom na doktrínu tzv. racionálneho zákonodarcu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 132/2021). Občiansky zákonník umožňuje dohodnúť plnenie dlhu aj v splátkach. Ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody zmluvných strán. Každá zo splátok totižto predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú splátku plynie trojročná premlčacia lehota podľa § 103 prvej vety Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník v § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa splatným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať dlžníka o zaplatenie celého dlhu naraz, pričom podľa § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka trojročná premlčacia lehota, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť „už“ odo dňa splatnosti nesplnenej splátky (a nie od okamihu uplatnenia práva straty výhody splátok, čiže odo dňa vyhlásenia okamžitej splatnosti celého dlhu veriteľom). To však platí len v prípade, keď veriteľ využil svoje právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorých zo splátok najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak sa tak nestalo, znamená to, že veriteľ stratil právo žiadať od dlžníka zaplatenie celého dlhu. Premlčacia lehota celého dlhu tak prestane plynúť a opäť plynie len premlčacia lehota pre jednotlivé splátky, a to odo dňa ich splatnosti. Premlčacia lehota pre celú pohľadávku však začne plynúť znova, ak dlžník nesplní v určenom termíne splatnosti ani ďalšiu splátku. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa upresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach, a to tak, že dodávateľ môže právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (teda - na rozdiel od všeobecnej právnej úpravy - nie okamžite po omeškaní so zaplatením splátky), pričom toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít však zastáva názor, že pri aplikácii § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (t. j. práva veriteľa žiadať

dlužníka o zaplataenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) v spotrebiteľských vzťahoch je vylúčené uplatnenie pravidla podľa § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka. Pokiaľ by uplatnenie tohto pravidla pri vyhlásení okamžitej splatnosti celého spotrebiteľského úveru nebolo vylúčené, došlo by tak k absurdnému záveru (argumentum ad absurdum), kedy by veriteľovi začala plynúť premlčacia lehota v čase, keď ešte nemôže svoje právo uplatniť žalobou na súde, t. j. pred samotnou actio nata, teda ešte pred okamihom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Všeobecne prijímaná zhoda na neprípustnosti plynutia premlčacej lehoty pred samotnou actio nata vylučuje, aby práve v spotrebiteľských vzťahoch platila opačná logika, ktorá legitimizuje spätný začiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka ku dňu splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celým dlh. Na základe uvedeného súd prvej inštancie v podmienkach tejto veci uzavrel, že pri premlčaní práva dodávateľa (veriteľa) na zaplataenie celej pohľadávky pri strate výhody splátok (§ 565 Občianskeho zákonníka) sa začiatok plynutia premlčacej lehoty bude spravovať všeobecným ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka, a teda premlčacia lehota začne plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, pretože práve vtedy mohol dodávateľ (veriteľ) vykonať toto svoje právo po prvý raz. Pokiaľ veriteľ (právny predchodca žalobkyne) vyhlásil celý dlh z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere pre porušenie žalovaného splácať mesačné splátky úveru riadne a včas za mimoriadne (predčasne) splatným právnym úkonom z 23. 4. 2019, a to pre nesplnenie splátky za mesiac január 2019, potom splatnosť celého dlhu nastala prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky za mesiac január 2019, pre nesplnenie ktorej veriteľ realizoval svoje právo v zmysle § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. po uplynutí troch mesiacov od 21.1.2019, čiže 21. 4. 2019, kedy sa toto právo mohlo vykonať po prvý raz. Žalobkyňa si ale právo na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov zo spotrebiteľskej zmluvy uplatnila na základe žaloby podanej na súd až 29.4.2022. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalobkyňa si svoje právo uplatnila po márnom uplynutí trojročnej premlčacej lehoty v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka (t. j. po 21.4.2022), ako premlčané jej nie je možné predmetné právo priznať a žalobu podľa § 54a a § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

4. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj aplikáciou ustanovenia § 1 písm. a/ a § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 62/2020 Z. z.“), v zmysle ktorých lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v období od 27. 3. 2020 do 30. 4. 2020 a od 19. 1. 2021 do 28. 2. 2021, t. j. celkom 76 dní, neplynú. Poukázal na dôvodovú správu k tomuto zákonu z ktorej vyplýva, že účelom zákona bolo zabrániť uplynutiu lehôt práve v období zhoršenej pandemickej situácie, teda aby nebolo nevyhnutne potrebné vykonávať úkony pre uplatňovanie ich práv v súkromnoprávných vzťahoch v čase, kedy bol na území Slovenskej republiky vyhlásený núdzový stav a prísny zákaz vychádzania a cestovania medzi okresmi. Účelom tohto zákona ale nebolo všeobecné spočívanie všetkých premlčacích a prekluzívnych lehôt, ktoré plynuli v období od 27. 3. 2020 do 30. 4. 2020 a od 19.1. 2021 do 28. 2. 2021, a neplynutie týchto lehôt nemalo mať za následok pripočítanie počtu dní ich neplynutia k premlčacej či prekluzívnej lehote. V tejto súvislosti podporne odkázal na závery Krajského súdu v Bratislave vyslovené v rozsudku sp. zn. 3Cob/22/2022, zo dňa 28. 9. 2022. Súd prvej inštancie argumentoval, že ak koniec (t. j. posledný deň) zákonnej všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty na uplatnenie práva dodávateľa na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov zo spotrebiteľskej zmluvy pripadol na 21. 4. 2022, t. j. vyše roka po uplynutí (druhého) ochranného obdobia (t. j. po 28. 2. 2021) a zrušení všetkých zákazov a obmedzení slobody pohybu vyplývajúcich z vyhláseného núdzového stavu, niet žiadneho rozumného dôvodu túto premlčaciu lehotu predĺžiť pripočítaním o spomenutých 76 dní jej neplynutia v rozhodnom období (t. j. od 27. 3. 2020 do 30. 4. 2020 a od 19.1. 2021 do 28. 2. 2021). V tomto prípade jazykový výklad § 1 písm. a/ a § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z. je širší, než si to vyžaduje jeho teleologické pozadie, a preto je podľa názoru súdu prvej inštancie potrebné aj so zreteľom na doktrínu tzv. racionálneho zákonodarcu, ktorá je jedným zo základných interpretačných východísk, uprednostniť teleologický (účelový) výklad týchto ustanovení (t. j. redukciu aplikovateľnosti § 1 písm. a/ a § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z.) pred ich jazykovým výkladom. Podľa názoru súdu prvej inštancie nakoniec žalobkyňa nič nebránilo, aby žalobu podala na súde v zákonnej premlčacej lehote, pričom pokiaľ je žalobkyňa právne zastúpená zástupcom z radov advokátov, ktorým zákon ukladá povinnosť uskutočňovať všetky podania súdu elektronickými prostriedkami, nič nebránilo advokátovi žalobkyne túto žalobu podať na súde týmto

spôsobom (prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy) aj v čase uvedeného ochranného obdobia.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP). Žalovaný mal v konaní plný procesný úspech, preto mu proti neúspešnej žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie však v súlade so zásadou procesnej ekonomie v zmysle čl. 17 CSP náhradu trov konania žalovanému nepriznal (R 72/2018), pretože z obsahu spisu vyplýva, že mu v tomto konaní žiadne trovy súdneho konania ani právneho zastúpenia nevznikli.

6. Žalobkyňa podala proti tomuto rozsudku odvolanie. Súdu prvej inštancie vytyka, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobkyňa namietá výklad zákona č. 62/2020 Z. z. súdom prvej inštancie. Nestotožňuje sa s jeho právnym názorom, že označený zákon sa má ohľadne neplynutia lehôt vykladať tak, že premlčacia doba sa predlžuje len v tom prípade, ak malo premlčanie nastať počas doby účinnosti tohto zákona. Žalobkyňa zastáva názor, že zákonodarca prijatím vyššie citovaných zákonov jednoznačne určil, že počas uvedených období sa plynutie premlčacích lehôt z dôvodu pandémie COVID-19 prerušuje na zákonom špecifikované obdobie (76 dní). Prerušenie sa pritom vzťahuje na všetky zákonné lehoty v súkromnoprávných vzťahoch (najmä podľa občianskeho, obchodného, či pracovného práva), ktorých zmeškanie resp. márne uplynutie spôsobuje pre určitý subjekt práva negatívne dôsledky - teda najmä (aj) na premlčaciu lehotu, ako je tomu i v prejednávanom prípade. Uvedené podľa žalobkyne znamená, že premlčacie (a prekluzívne) lehoty sa vo vyššie uvedených obdobiach pozastavili, a teda premlčaciu dobu je potrebné o tieto dni predĺžiť, lebo ak logicky bolo jej plynutie pozastavené, v uvedenom období premlčacia doba neplynula, čo má nevyhnutne za následok jej predĺženie o uvedené obdobie (76 dní). K predĺženiu dotknutej lehoty podľa žalobkyne dochádza ex lege, z praktického hľadiska to teda znamená, že každý, kto bude tieto lehoty počítat' (teda nevyhnutne i konajúci súd) bude musieť do úvahy vziať pravidlá mimoriadnej zákonnej úpravy. Žalobkyňa súhlasí, že uvedený zákon sa vzťahuje aj na také lehoty, ktoré by v uvedenom období uplynuli, avšak podľa jej názoru nemožno aplikáciu daného zákona obmedziť výlučne na tieto prípady, nakoľko to zo znenia zákona nielenže vôbec nevyplýva, ale bolo by to i nelogické a priečilo by sa to samotnému cieľu, ktorý zákonodarca prijatím tohto zákona sledoval (pozastavenie plynutia lehôt počas pandémie). Pri tej časti prípadov, pri ktorých premlčacia doba v uvedenom období neuplynula (ale iba plynula), bude vždy podľa žalobkyne platiť, že pri počítaní lehoty musí byť zohľadnený časový úsek 27. marec 2020 - 30. apríl 2020, t. j. 35 kalendárnych dní a časový úsek 19.01.2021 - 28.02.2021, t. j. 41 dní (spolu 76 dní). Bude teda platiť, že ak lehota začala plynúť pred 27. 3. 2020 bez toho, aby do tohto dňa uplynula, tak časový úsek 76 dní, počas ktorého premlčacia doba neplynie, potom musí byť zohľadnený v jej celkovej dĺžke, čo fakticky znamená, že o túto dobu (76 dní) sa premlčacia doba predlžuje. Žalobkyňa poukázala na to, že v posudzovanom prípade bol žalovaný v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, a súčasne bol pôvodným veriteľom (postupcom, resp. právnym predchodcom žalobcu) upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možné uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti všetkých splátok jednorazovo (ako to vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ). Žalobkyňa sa stotožňuje s dňom, ktorý konajúci súd ustálil ako ten deň, ktorým premlčacia doba začala plynúť (po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre ktorú sa stal splatný celý dlh, t. j. odo dňa 21.4.2019), avšak berúc do úvahy neplynutie lehôt v zmysle zákona č. 62/2020 Z. z. by sa predmetná pohľadávka premlčala až dňa 6.7.2022 (21.4.2022 +76 dní). Keďže žalobu na súd podala dňa 29.4.2022, žalobkyňa tvrdí, že tak urobila pred uplynutím premlčacej doby a preto záver súdu prvej inštancie ohľadne premlčania žalobou uplatnenej pohľadávky nie je správny. Žalobkyňa podporne poukázala na záver uznesenia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 5CoCsp/23/2022 zo dňa 23.2.2023, uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 19CoCsp/28/2022 zo 7.12.2022, uznesenia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13CoCsp/31/2022 zo dňa 6.12.2022, uznesenia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 9CoCsp/41/2022 zo dňa 29.9.2022. Na základe vyššie uvedeného žalobkyňa odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolacích dôvodov, a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie

dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovaného peňažného plnenia zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Súd prvej inštancie zo zisteného skutkového stavu vyvodil správne skutkové a právne závery, svoje rozhodnutie presvedčivo a dôsledne odôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Súd prvej inštancie tieto náležitým spôsobom posúdil súhrne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

8. Žalobkyňa si v predmetnom spore uplatňovala právo zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď v zmysle ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>> ex offa skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je premlčané. Premlčaním sa rozumie márne uplynutie doby ustanovenej v zákone na vykonanie práva; znamená výrazné oslabenie subjektívneho práva oprávneného účastníka, pretože premlčaním síce jeho nárok nezaniká, nemôže však byť súdom priznaný. Otázkou premlčania práva žalobkyne v podmienkach tejto veci súd prvej inštancie správne právne posúdil a žalobu správne z dôvodu premlčania zamietol.

9. Podľa ustanovenia § 54a OZ premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

10. Ustanovenie § 54a bolo do Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>> zavedené zákonom č. 343/2018 Z. z. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-343/2018>> ako reakcia na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 11/2016 <<https://www.judikaty.info/document/ussr/31549>>-60, zo dňa 7.2.2018, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-250/2007-ucinnost-od-25.07.2023>> Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-372/1990>> o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 250/2007 Z. z.) nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu bolo základným cieľom tejto právnej úpravy vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/211/2020 <<https://www.judikaty.info/search?db=nssr&fCatalogNr=9Cdo%2F211%2F2020&fCatalogNrExact=1>> zo dňa 29.9.2021).

11. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

12. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie, podľa ktorého povinnosťou žalovaného bolo splácať úverový dlh v dohodnutých splátkach zročných vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že v spotrebiteľských záväzkových vzťahoch, v ktorých ide o plnenie, ktoré sa má vykonať v splátkach, Občiansky zákonník v § 53 ods. 9 stanovuje právo dodávateľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva a správne preto ustálil, že veriteľ sa na súde môže po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh.

13. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo zosplatenie úveru, bola neuhradená splátka za mesiac január 2019. Uvedené v podmienkach tejto veci to znamená, že pokiaľ veriteľ úverový dlh úkonom zo dňa 23.4.2019 zosplatal (vyhlásil mimoriadnu

splatnosť úveru), z dôvodu porušenia povinnosti žalovaným splácať mesačné splátky úveru riadne a včas, pre nesplnenie úverovej splátky za mesiac január 2019, zročnej dňa 20.1.2019, respektíve dňa 21.1.2019 pretože dňa 20.1.2019 bola nedeľa a v zmysle § 122 odsek 3 OZ ak posledný deň pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň, potom splatnosť celého úverového dlhu nastala prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením tejto splátky, teda dňa 22.4.2019 (po uplynutí troch mesiacov od prvého dňa omeškania pri splatnosti dňa 21.1.2019), respektíve, keďže tento deň bol sviatočným dňom (Veľkonočný pondelok) v zmysle ustanovenia § 122 odsek 3 OZ sa splatnosť celého úverového dlhu posunula na deň 23.4.2019. Deň 24.4.2019 je prvým dňom plynutia trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 24.4.2022. Keďže žalobkyňa podala žalobu na súd až dňa 29.4.2022, stalo sa tak po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Nepresnosť počítania lehôt súdom prvej inštancie nemá v okolnostiach tejto veci vplyv na vecnú správnosť vyhodnotenia uplynutia premlčacej doby.

14. Podľa § 1 zákona č. 62/2020 Z. z. lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona (poznámka odvolacieho súdu: 27. marca 2020) do 30. apríla 2020 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

15. Podľa § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. v znení zákona č. 9/2021 Z. z. lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona (poznámka odvolacieho súdu: 19. januára 2021) do 28. februára 2021 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

16. Odvolacia námietka žalobkyne, že vo vzťahu k uplynutiu premlčacej doby súd prvej inštancie nesprávne aplikoval zákon č. 62/2020 Z. z., pretože v zmysle § 1 a 8 tohto zákona nezohľadnil jej predĺženie o 76 dní, nie je dôvodná. Zámerom zákona č. 62/2020 Z. z. totiž nebolo, aby v čase od 27.3.2020 do 30.4.2020, resp. od 19.1.2021 do 28.2.2021 neplynuli všetky premlčacie lehoty. Zámerom bolo, aby neplynuli iba tie premlčacie lehoty, ktorých koniec by uplynul v čase od 27.3.2020 do 30.4.2020, resp. od 19.1.2021 do 28.2.2021, a to z dôvodu prijatých opatrení pred ochorením COVID-19. Z dôvodovej správy k označenému zákonu je zrejmé, že účelom zákonodarcu bola ochrana osôb v období časovo definovaných v § 1 a § 8 zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach pred premlčaním alebo zánikom práv v dôsledku obmedzení súvisiacich s ochorením COVID-19, ktoré by mohli zabrániť uplatňovaniu alebo bráneniu ich práv na súde. Citované ustanovenia upravujú spočívajú iba takých lehôt, ktoré by v označenom časovom období uplynuli a po odpadnutí prekážky (zákonom definované časové obdobie), ich plynutie pokračuje. Ustanovenia § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. nie je možné vykladať tak, že v označenom časovom období neplynú (spočívajú) všetky premlčacie doby, ktoré plynuli počas obdobia vymedzeného v týchto ustanoveniach. Uvedené podporuje aj znenie ustanovenia § 1 zák. č. 62/2020 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-62/2020>> „uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo zániku práva“ ako aj znenie § 1 písm. b/ zák. č. 62/2020 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-62/2020>> Z. z., ktoré upravuje, že lehoty ktoré uplynuli po 12. marci do dňa účinnosti tohto zákona (t. j. ktoré by uplynuli medzi 12. marcom a 27. marcom 2020) sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Na základe uvedeného potom nie je relevantná odvolacia argumentácia žalobkyne, že v zákonom vymedzenom časovom období (od 27. 3. 2020 do 30. 4. 2020 a od 19.1.2021 do 28. 2. 2021) sa zo zákona pozastavili všetky (paušálne) premlčacie lehoty, ktoré bežali počas trvania platnosti a účinnosti zákona, pretože uvedená úprava sa vzťahuje len na tie prekluzívne a premlčacie doby, ktoré by vo vymedzenom období uplynuli. Žalobkyňa preto nesprávne tvrdí, že premlčacia doba (36 mesiacov), ktorá v danom prípade uplynula dňa 24.4.2022, teda mimo obdobia definovaného v ustanoveniach § 1 a § 8 zákona č. 62/ 2020 Z. z. sa predĺžila o dobu 76 dní. K argumentácii žalobkyne závermi z rozhodnutí iných odvolacích súdov, odvolací súd prednáša, že rozhodnutia inštančne rovnocenných súdov nemajú faktickú záväznosť pre iné, podobné prípady prejednávané súdmi.

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že v odvolaní prednesené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie tejto preskúmvanej veci, preto ustálil vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 odsek 1 CSP <<http://zakony.judikaty.info/predpis/uplne-znenie-zakona-200/2013>> rozsudok potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> v spojení s § 255 ods. 1 CSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> Úspešnému žalovanému náhradu týchto trov odvolací súd nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Ak strane podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli, je v súlade s článkom 17 základných zásad Civilného sporového poriadku, ktorý upravuje procesnú ekonomiu súdneho konania, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).